

Af *Kirsten Gloerfelt-Tarp* til landbrugsministeren.

Hvilke oplysninger kan landbrugsministeren i anledning af de svigtende mælkertilførsler til København give angående Københavns forsyning med mælk?

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Når man i dag beder landbrugsministeren om oplysninger angående Københavns forsyning med mælk, turde dette i og for sig ikke kræve nogen særlig motivering. Jeg skal dog knytte nogle bemærkninger til mit spørgsmål.

Mælk er sundhedsmæssigt et så vigtigt næringsmiddel, at det må siges at være livsvigtigt for Københavns befolkning at få mælk i tilstrækkelig mængde. Igennem nogen tid har tilførslerne, efter hvad pressen har opgivet, svigtet med 20—25 pct. Ikke mindst for familier med børn er dette katastrofalt. Jeg har f. eks. hørt om en familie med 3 små børn, der sædvanligvis fik 3½ liter mælk hver dag, og som nu, til trods for at de har en flink mælkeemand, kun får 2 liter; de tvinges til at købe fløde. Hvad er årsagen til de svigtende mælkertilførsler? Er det strejke fra leverandørernes side for at opnå en højere pris? Uklarhed hersker på mange punkter, og modstående forklaringer fremføres. Det hævdes, at samtidig med at leverandørorganisationerne lover at søge leverancerne forøget, opfordrer de suppleringsmejerierne til ikke at tegne kontrakter, medens det fra anden side hævdes, at man kun har opfordret til, at afregningen skal foregå gennem organisationerne. Man kan ikke undgå at få den opfattelse, at de svigtende mælkertilførsler er et led i en prispolitik. Bag de svigtende tilførsler anføres iøvrigt som årsag landbrugets større behov for mælk til den større svineproduktion. Dette måtte imidlertid have været at forudse, ligesom det da heller ikke er første gang, der er nedgang i mælkertilførslerne på denne årstid. Har Københavns mælkeudvalg forsømt i tide at træffe fyldestgørende foranstaltninger, bl. a. med hensyn til tegning af nye kontrakter, mod noget, som kunne forudses, således som dygtige forretningsmænd ville have gjort det? Her synes planøkonomien at have svigtet. Selvom det i almindelighed er uheldigt at få supplerings tilførsler mere langvejs fra, burde noget sådant dog have været planlagt i tide. Jeg forstår godt vanskelighederne ved at fremskaffe mælk, når produktionen af smør, ost og flæsk til eksport skal opretholdes, men hvor det drejer sig om et så livsvigtigt næringsmiddel mener jeg, at byens befolkning må gå forud for eksporten.

Mit spørgsmål er dels motiveret af ønsket om at skaffe klarhed med hensyn til årsagen til den nuværende mælkemisère, dels af ønsket om fremtidig at undgå en sådan.

Landbrugsministeren (Bording): Det er en stor fejltagelse at tro, at købere af konsummælk nu er dårligt stillet i konkurrencen med anden anvendelse af mælken på hjemmemarkedet eller til eksport. I loven om stats tilskud til forbrugerpriserne for mælk og flæsk er det fastslået, at hjemmemarkedet nu må betale gennemsnitseksporpriserne for mejeriprodukter. Under krigen, hvor hjemmemarkedspriserne lå under eksportpriserne, måtte tilførslerne til hjemmemarkedet sikres ved særlige bestemmelser. Disse bestemmelser er der ikke grundlag for mere, efter at priserne skal være de samme på hjemmemarkedet som til eksport. Det er måske denne overgang fra en forskel i prisen på hjemmemarkedet og til eksport til samme priser, der i nogen grad bærer skylden for, at der er opstået den mangel på mælk her til København, som vi har kendt i de sidste uger. I konkurrencen om mælken har købere af konsummælk nu den store fordel, at der ydes et statstilskud til køb af konsummælk, men ikke en eneste øre til anden anvendelse af mælken. Statens tilskud udgør godt 10 øre pr. kg konsummælk eller ialt ca. 55 mill. kr. årligt, hvoraf Storkøbenhavn alene får ca. 20 mill. kr. Med andre ord, mælkeforbrugerne betaler kun mejeribrugets knap 75 pct. af, hvad alle andre må betale, resten betaler staten.

Med hensyn til mælkemanglen her i Storkøbenhavn — der foreligger ikke for mig noget om mælkemangel i andre byer — kan jeg oplyse, at jeg i mandags efter henstilling fra Storkøbenhavns mælkeudvalg afholdt et møde med dette udvalg og Storkøbenhavns mejeriers fællesindkøb for forbrugerne samt De sjællandske Mejeriers Mælkeudvalg og De østlige Øers Mejeriforening for producenterne.

Resultatet af dette møde blev en enstemmig tilslutning til, at der indtil 1. april 1949 betales et tillæg på 2½ øre pr. kg suppleringsmælk, som det er nødvendigt at fremskaffe for at dække forbruget i vintermånederne, når de almindelige tilførsler svigter. Ligeledes endes man om, at det kontraktlig aftalte kvantum mælk fra de faste leverandørmejerier, hvortil der ikke betales tillæget på 2½ øre pr. kg, skal udgøre 120 000 kg daglig. I fjor var dette kvantum ca. 135 000 kg.

Fra alle sider var man enig om, at herefter ville mælkemanglen sikkert være afhjulpet